

CURIERU ROMANU

Pretul prenumeratiei pentru Curierul Român împreună cu Buletinul Official, este de doi galbeni pe anu; iar în parte unul quâte un galbenu.

Abonarea se face în Bucureşti, la

Gazetă
POLITICA, COMMERCIALA
SI
Litterară.

Redactie și la D. Iosif Romanovu la judecă la CC. Cărmauri și la DD. Profesori.

Aqueastă fōie ese de două ori pe septembăna, Martea și Sămbăta, iar Buletinul de patru ori.

ANUL XVIII. №. 63.

BUCURESCI.

SЪМБЪТЪ, 3 AUGUST 1846.

MAREA - BRITANIE.

Se assigură la Londra că majoritatea se va declara în contra nouării cabinet al lordului Ion Russell în restarea zaxarilor, și se mai zice că la o asemenea întâmplare ministerul va strica cammera komunelor. Această disoluție, se zice că s-ar arăta a fi neapărată. Lordul Buxham s'a pus, în cammera lorzilor, în capăt opoziției această cabinet.

— D. Ewart a spus la cammera komunelor următoarele rezoluții astăzi întrucătăi publice:

1-º. Că este de neapărată trebuință să se facă un raport anual către ministrul responsabil ai coroanei astăzi și trebuinței instrucțiunii publice;

2-º. Că trebuie să se încuragiă creația noilor școale normale pentru formarea institutorilor;

3-º. Că asemenea trebuie să se încuragiă formarea bibliotecelor care să fie deschise publicului în toate țările mari;

4-º. Își că nimicile în noile răbalterne ale guvernului să se facă săptămânal examen public la care să fie spusă candidații și în care aceasta să dea dovezi de capacitatea lor respectivă.

Resoluțiile acestea făgăduiște de D. Kristi.

D. Xym, înțind vorba în fața acestor rezoluții a arătat, săptămânal tabloiri statistice, că bine-facările învățăturăi publice se află mai puțin respinse în Anglia de către cei mai multe Statute Europene. Dară peste aducăția poporului, a mai aduogat D. Xym, că totușă nu mai există statut din 1834 care să fie cîntată ne fie că are nedeansă crimelor, degrabă să simți buna effект al acestei măsurări moralitatea generației viitoare, și temnițiile zidite că arătau cîntărele ar fi trebui să stăte.

Acest aduogă este mare și simțit de toți britanicii bine cînd cărora și amici ai omenirii. Un guvern aduogă să trebui să zidească școale care nu temnișe, și să dea naștere dascăli în loc de temnișari și gizi!

În Anglia a urmat o împrejurare care se crede că va aduce abolitia pedepselor cărău în armă. Un judecător, făcând o greșală de discripție, a fost condamnat, și urmări în urmă de lobită de guvernator.

La vîrte dintr-o lobită, osinditul englez grozav și se pără apărătorii să căză jos. Medicii militari, că se află săptămână obicei, observă oficiali că năstă la această eșecărie, că sunăciul nu va putea urma înainte fără primejdia vieții condamnatului; dar oficialii nu au putut să reacționeze această observație, și medicii s-au retras săptămână că protestat.

Două zile săptămână aceasta, nenorocitul soldat a murit în snial, unde a fost săptămână totul ulin de sănge. Această catastrofă a okazionat o mare turbărire în mișca cetatea Xynslas unde a urmat, și sfârșitul săptămână o comisie judecătoare a medicilor săptămână a se chearcă și a se află adesea rata pînă la moarte bîetește soldat. Skodindură se vedea că din săptămână săptămână tot snatele, dela șeafă și pînă la malle, erau vîzute negre; între urme, unde inflamația fusese și mai tare, nădea lîngă intrările întindere mai mult d'opale.

Dea Dumnezeu că umanitatea să trăiască într-o această, și să neașteptăm nedeansă barbarie dintr-o legislație care face răuine oră cărău popor care se zice civilizat!

— Londra, 20 Iulie. Jurnalul angle înregistrează că este o cîntărele întâmplare de pe linia dramei de fer din Anglia. Ea a urmat la 19 alle cărăuări (c. p.) pe linia dramei de fer din comitatele Est și vest, între două convoiuri, cel dela Inceș, care întîrziește de douăzeci de minute, și între cel dela Romford. Abia trecește săptămână de când convoiul dela Inceș se urcă că să se scobă cărăuării la stația dela Stratford, cănd convoiul dela Romford, ne înghellegănd semnele că i se făcă să părăsească, să pățească din toată vîrsta sa să părăsească, să se preste convoiul că sta pe loc. Spectacolul de distracție că să se înfățișească atunci o kilo, era îndeosebit foarte infiorător: nu se mai vedea de către o grămadă mare de săptămână de băgoane, de membri de oameni împărtășite, de cărăuări, care făgăduiște cărăuării să părăsească și nălăde de sănge, și capete sărobite. Brățățile de persoane făgăduiște vulnerante mai mult să părăsească periculos.

Kondaktorul convoiului dela Romford săptămână să se semneze nu să făgăduiște

ne de sys in jos in loc de a se face de jos in sys. Cetățe semnele zice din protivă că semnele să arătă bine. Alte patru persoane să arătă pînă la înkisoare sîcătindu-se și fi autorii acestei catastrofe prin neglijarea lor.

Se zice că compania va avea o pierdere dela 6 la 7000 lire ster., din pînă la acestei întîmplări.

I T A L I A.

La 7 alle iugătoarei papă să aștepte la biserică Sfantul Ioan. Mergerea împăratului să fie astăzi dată tot nejos; o mulțime de lume allergă înaintea sa și a unui benedict al sa. O femeie bolnavă pe care o să o săsească în pragul ușei ei la anunțarea papalei, înmormântându-se în glas mare benedictia pontifică, care, anunțându-se de dinsă, îi înmormântă închirarea sănătății și o sumă de bani săre a se cumpăra. Această faptă a papalei (ce în adevarat nu este nici deosebit de sănătate), a întîrât entuziasmul poporului la un astfel de grad, încât, de trebute a credere ne marturii că a fost de față, în mare număr din asistanță se așteptă în genunchi săre a sănătății netrele pe care să trăsărește pînă la papală. — Ba! cătă de finanță se așteaptă Italia!

— Amnistia acordată către cei negăzbădeți ținători să fie publicată, și se zice că pînă se va da afară sunt formă de proclamație, că pînă se va comunica că autorităților pînă căciuți amă pînă să fie anunțată mișcarea comisarilor extraordinari și a pocheștilor politice de pînă pînă la.

Aflăm înțeles în mijlocul de a pînă sănătății, că această amnistie s-ar fi publicat.

S P A N I A.

Jurnalul El Tiempo consemnată oare-cum pînă la cînd în portughezismul revoluțional ar fi săvînuit în Portugalia în contra guvernului actual.

Gubernul spaniol, se zice că ar fi reclamat dela guvernul portughez estradagia (darea finanță) a condamnaților din instigația Galiciei că a fugit la Lisabona. Dar cabinetul Lisabonei se împotrivesc la această cerere, căcă ce pînă în mijlocul acestei foarte vîî kontestații.

O scrisoare dela Bigo anunță că să fie desconferit în această cetate o societate secretă, al cărui scop principal era de a căuta soldați săre a îndemna de a trece în Portugalia în rîndurile revoluționarilor, sădăcă căcă alături, săre a înmormântă pînă în urmă cu trei zile de la moarte, să dea ajutor încheikărilor emigranților spanioli.

Kapitala pînă pînă în mijlocul această a se afla în cea mai mare linie.

A M E R I C A.

Armata americană a mai săvînuit ținătorii de concursă în pînă în mijlocul mexican. Cetatea Reînosa se zice

că să aibă să se împotrivesc tuneluri ce ar veni astăzi eșalon, și că cetatea Kamargo a trimis dinainte cănătulăria sa.

Lokvitorii cetății Reînosa trimisesc la tabără generalul Tailor o denunțare săre a tractă deschisă împărăției ei, săre a se feră de rellele ușii attac și de privilegiile che ștîrmează pînă învingătorul. Kamargo a imitat această exemplu.

Nenocochitul Mexic este amenințat de o defecțiune complexă. Niște țără officiale, anunță că staturile confederației mexicane de lîngă Rio-Grande ar fi format și ele rezoluția de a se desparti de în cînd politici să fie putere de a le proteja, că așa rezolvă, prin ștîrmare, a formă între ele o nouă confederație independentă de Mexic și de Staturile-Unite, și că așa și începea negociația între aceasta și generalul Tailor.

Pe cînd Mexicul se așteaptă astfel amenințat de disoluția la extremitățile lui, alte desbințiri îl săpă și în pînă în mijlocul. Niște correspodințe dela Tamnico, din 6 Iunie, spun că cetatea aceasta se așteaptă împărăție în doar patru: una în favoarea federalismului și a lui Santa-Ana, a doua în capătul ei garnizoana și generalul Anastasio Harrode; cealaltă în favoarea federalismului său Santa-Ana. Nu se află însă la Tamnico de căcă pînă trei ștîrme oameni, dintre carei o ștîrme erau negri marroni dela Havana și dela New-Orleans, care constătează, se zice, singurele ștîrme mexicane ce se așteaptă dela această cetate pînă la Rio-Grande. Săre a complexa comedie acestei ștîrme de apărare, cetăția dela Tamnico, construită pe un pînă în mijlocul tăbăcării, și multă parte către zile înainte de 6 Iunie de o vîjelie, și pînă remăne săre apărarea portugheză de căcă pînă trei ștîrme canoniere, construite de către înzile la New-York, și care pînă vîcă vor cădea și acestea în mijlocul Amerikanilor.

U N G A R I A.

Biena, 17 Iulie. Alături de fer dela Ilona la Bajen să se deschidă cîrkulație. A. S. I. Arhiducă palatinul și mai mulți maghiari unguri, între alii DD. Bîcă-palatinul d'Umerenii, conjur Stefan Széchenyi, Karl Esterhazy, Franzisk Zichy, Stefan Karolii, etc., se adună săre a există la această solemnitate. Distanța între acestea doar cetății, care este mai mult de 4 mile, și către în mijloc de o oră. Soliditatea încărcărilor nu lasă nimic de dorit. La sorirea lor la Bajen, persoanele ce să se adună invitate la această cărtărie inașezării arătătoare de căcă pînă în mijlocul de locuitorii căcă mai și akclamării; dar din nenocochire această cărtărie generală să se învăță de căcă pînă în mijlocul tare, a consumat 43 de kase în mijloc de doar

ore. Ахідтка palatinu, kare s'a grăbit a se дує la
loku nepogochirei, a konsolat кт вунътatea sa авічнui-
тъ ne bieui iñchendiaj, пentry karii ачеастъ zi de ve-
selie se skimbasse intr'o zi de dolliž mi de dyrere.

DIN SCRISORILE LA SOFIA. *)

Geniușul Omului.

Sfършитъл скризорий a IX.

Аш нутеа ст'ді даѣ тънкъ о мие de esemultrі дес-
пре адевърата шиингъ.

Онъл, не о лъкте de югълъ че се инвъртираш шил
дуче кът генезиците, а тъннат пемъргината четв-
рилор. Ел юл възнути търимеа стеллите, ищала ми де-
пътаратеа lor: intreabъл инъ асунга атомей че este
линъл динъл, ми ну'м възнути ресунде.

Dar și văd nevezind în singurătate jucându-se că
nu are ace de ogel care se attrag și se remping. Ce!
ă doară uretinde-el ținătă a mai okupă unibersul că juc-
kările lui de conil, să că acel mister îi înțelegă
înțelegerea? Nu, își zic, el vine cinea unei lumi
noi: nimic nu va avea atâta inflăcăndă asta în fericiții
unilor pre căt aflarea magnetului.

Еакъл st  pin al snaigirlyi mi al timpulci. Не др-
мтci de fer sbaor   karre кt arrine de fok. Не ad  nctuire
Очепулci pl  tesk flote f  rъ pinze mi f  rъ вtislam. El
inhambъ la karri fokul mi ana ka тn kal. Кt тn
въгаш metalik, пудине къргътн mi късе-ва пикътн
de anъ, el импрегнъ четъцile, апгропие имитъциile,
гъжеще вtibilisatia mi сileще попоarele a se кtноа-
ме, адекъ a se кtви.

Istoria marelor efectelor din mijlocul cărții ar fi aceea o carte intitulată *Куриозы*.

Омъл, ачеастъ fiindъ atът de slabъ, азупкат, прекъм зиче La Bruyère, оare unde не ачеастъ атомъ, калкуъ депъртаса stellelor, кънтигеше sorii, ши гичеше legile тишкълїj. О въкъдъкъ de ambrъ иi десириеше mistervile električitъdъj; ши de аcolea el погреше sure a повърхът trъsnetx. Unак magnetisat иi аратъ Nordъl, mi din ачеастъ въкъдъкъ de fer el face о кълкуъзъ каде il дуче кънtre o lvine пуъ. Mai тързij el ва magnetisà aчел ак къ električitate, ши ва face električitate къ о пеатъ de magnet.

Акун къте-ва гърънде de пъсия пътъкъте in stilъ il фак съ deskonspere ми de виегутоare intr'o пикътъ de оget, mi съ иннумер ми de sorи in адънчи-
меле честилор. Кътъкътъ ачъ пътъкъте in автъ,
ми десе поставури, mi fabrічезъ ачеъ, тоаъче intъ,
нина mi тътасеа, mi таie drъгъ de оget ама de lesne
пектът mi o fetimoаръ таie кънътътъ знеi кordelle.
Geniyъ seъ креазъ artele mehanичe, кare slъvesk la
rehevingele kormыly seъ, mi чиняле abstrase кare

intind îngellegerea își mi sejesc nymai pe ntr trebvin-
dua stffletvl se. În sfîrmit așeastă fiindcă atât de
slabă s'a armat cu toate puterile Natvrei, el merge
încrungîrat cu puterea sa; și nymai cu nimic cifre,
nimic liniii, nimic cercuri, nimic trisnghii, el operează
minunile mai mari.

Ачеште есемплярът трухе съ неинвеџе а јудека къ
сфистъл, лукъгърите инвъдаџилор. Съ ня маи интребъм да
не геометрият пентъ че иши stoарче mintea in kalkъгъ-
рите nemъrginintvlyi, кънд тои, in pregivъl Ivii, а Ѿ
hotare atът de міч. Кутаре десконерите каге ni se-
nare astъzi netreбivinчоasъ, тъйнне ба fatche gloria
noastrъ. Ачелле formyle abstrase, ачелле esneriingue
trъндате, каге se наr a ня авса пічі ти скоп, конгрид
поате yrsitele naqиilor. Traktatъl sekциilor кониче al
Ivi Anoloniss Pergers remasse доъ мій de anи не-
trebnik. Чине ar fi пытъ sokotъ къ dзпъ доъ-зечи de
векътъ ачел traktat s'ar fatche temelia къппоцінцелор
astronomieї каге fak astъzi sigurangia navigatorilor,
кondук pilotъл ne търї nekynoskute, miш inseмneазъ
ne чег джумъл патриei salle!

**Siflet, snirt dymnezesk, че еш? IIII ачестеа
снрт іншъ пухмай о паше дин фантеle тале!**

Ah! dacă am fi favorat de zeul armoniei, mi dacă, renșflegindu-mi geniul și sacru seă for, am putut de odată inființa okilor tăi aicei mititori inspirați, creatori ai frumoaselor arte; aicei îngelenți cari, mergând de la de la cîile însemnate, ne-a căzut moștenitorii ai tuturor cunetărilor lor, am vrea, să zicănd adințimea cunetărilor, să urmez sboară cunetător al marilor Newton, să-l urmăresc triușind la sfîrșitul carierii sale, mi, cîntând lumenii intr-un cristal cărat, să resfir de-o-lată înaintea okilor tăi în mirare viioalele colori ale chingătoarei Irisei^{*)}. Întrebând istoria unui secol întreg, versurile melle și-ar reprezenta renumele și gloria: Molière întrând în lumeni călăuzire noastre, mi rîzând de Paris sună aici în dreptățea năvăzării; Racine năzcaând minunea Ataliei; Roma deținându-se la poarta lui Corneille, mi eroii săi, tot-dăună mai mari de cît neponoiochările lor, înmînând universul și vîkia lor glorie. Am zis că și pe La Fontaine, mi frumoasele lui lumeni săkse pe nentă conui, dar care încăpătă și îngelenți; pe Fenelon, a cărui susvenire înimile o păstrează, care sănătă esențială seă veacurilor vîitoare, mi care, sună a lumeni ne stăpînitorii pămintul, vorbiă că Sokrate, mi căntă ca Omer; pe Bossuet proclamând că o voce elokvantă nimioia mititilor ne morțimintul îmînăștilor, mi, și cunetea închină că cununa neimunită, căzând neștei aicei îmînăști îndurarea Bătăliei. Ba! atâțele zile săzvăchițe aici treză nentă totdeasna, mi aici secol, fără, ducă că si ne mi dorsi nostru.

^{*)} Bezi № 40, 42, 45, 49, 50, 51, 52, 56, 57, 58, 60, 61 mi 62.

Asfel sunt mințiile cugetării ameneajă. În ceea ce privează însă că noii am întrebat că mult ne cer mai frumos în genii ai antichității. În răspuns, spunea exemplul, că slabă scolară și astăzi mai mult de cătă din cula Anasagora, cugăia, după cum ne spune Voltaire, Grecia încă în altare pătră că a învățat ne oameni că soarele era mai mare de cătă Peloponessul, că zăpada era neagră, și că cugările erau de peatră.

Am descris multe minți, dar nimic țăckă n'am zis despre elementele descompuse, despre fenomenele electricității și ale galvanismului: asemenea nimic n'am zis nici despre minunatele mehanice ale lui Vaucanson, despre capetele borbitoare ale lui Mical; abia am spus însemnată acelle machine de aburi care dă aruncă korabiilor noastre, și brajele fabrițelor noastre. Nu mai singur sădărul lui Buffon și al lui Lavoisier ar putea să țăncească viadu noastră, și să ne absorbe admirarea. Voiaj deskrise însă în viitor, o mare parte din acelle minți: dar că de descompunere pregăioase vom fi similari alle lăsa! că de spectaculele sublimi nu le vom putea urmări! Călătorile și artele se găsesc de multe: optica ne-ar duce la pictură, învenirea încreștoare care reproduce frumusețile universale; dela prietenie unei girlige, ne-am înținsă treptat la mărețul sprijinător al războiilor care țăină din măndă, din puții că le dețin pe vîrșurile ghieșurilor, și din mare care este vechiul lor istoric. În sfârșit că de la călătorii minunate este de zis despre o creație care, astăzi nu are nici un părinte fără besminte, fără adăpost, fără sunătină, și astăzi, prin singura putere a cugetării sale, să creză artele și călătorile, să zidească creația măreță, să se acopere cu puterea, că tu tătase și că așa, și care, în mijlocul acestor bogății nu arestă numele, finală o voce poetă său a căpătă gloria și mărturia lui Dumnezeu! O descompunere minunate alle geniști! o! învenirea sublimă ale țăncăilor oameni! voiaj văd și în obiect vechiul de admirare și de recunoaștere.

Și tu căre, cale d'țăncă, urintriș secrete secrete, îi încisești cugetarea într-un ritm fermecător, și, caderănd versuri că tu te d'opotrivă, că sunte armonioase și înălțări și iubiri trăsătrile noastre, urmărești încinarea, o! zei strălușit al zilei!

Inim' am, pînă acum, n'a cunoșcut de către nici un om: țăncăse dar d'odată și că așa delir arzător că Orașul face a simă, și că Birgilie însină; și, slabă'm voce, înzăpinduse în aer, să'nă amestice șoarele și călătorii strălușitele lor concherte.

Nu voia imita ne acei autori alini de către care, karii, desigurănd ameneajarea puternică cărăi, încungător ne tiranul căgăua mandrie întărită nu-i e frică de nelegătură și se teme de adevar, și pînă ne tronuș, unde

croma și cămășie, săcă și păză mystrarea cugetării, răbunătoare a nevinovăției.

Bersările melle nu vor fi tot-dată gata de a nedensi: voiaj zăgăvei fericirea, și voiaj și a mă bucură de ea; voiaj zăgăvei Nață, și în liniștită sin, deosebite de creații, mă voiaj ducă să căut și asil.

Voiaj zăgăvei vîrstă; și armonioasele măntuiele vor cădea și genoasele ei ajutoare, și degrabă se va vedea, că glorie încununărată, skoborânduse surzănd pe pămîntul în mirare; și, urmănd a să urteze din creații, va țăncă nețăzile măritorilor neponoțici.

Că aceasta înțețim de a mai da în Krier din Skrisorile la Sofia. De vor fi pînă sătăci să vor fi deschise; de vor fi întărită sătăci nu cugiositatea DD. cătilor, calele pînă aci, și a vedea mai deosebită minunătele secretei ale Națăi, ne v'om încredină cănd v'om deschide o numerăriție pătră tăpăritea întregă așteptă skrieri.

I N III I I N II Ţ R I.

Moșile Dăncenț și Iștimcea din Mehedinți,

Moldovenii din România și

Slobozia din Argeș,

ale D-lui marei Ban Barbu Țîrbeș, se dă în aranjament; contracțurile se vor închinde negreșit în cîștă luni și lărgă. Doritorii se vor îndrepta la D. proprietar.

D. Paharn. Ioan Gîrdescu, silit fiind de grilele datorii, vînde casele din mah. Căpușlescu că le are că locul moșnenesc. Doritorii că vor fi că să le cumpăne vor merge să se înțeleagă că D. Paharnikul la arătatele case, unde numenitul se află locuind.

Indrenare.

În numeracia Krievului din luna treptă să se strecură o greșală nevidată № 56, în foaia de Joi, 4 Iulie, în loc de № 54, și că negreșit trebuie să fi săcă pe DD. abonați a credere că le linsește numărul 54. De aceea ne grăbim să o îndrenăm, săcă linia D-lor și reglarea ordinului numerelor.

Așa, № 56 că data Joi, 4 Iulie, este 54, și trebuie să se amereze indată săcă № 53.